

“RO‘YXATGA OLINGAN”

Namangan viloyati
Namangan shahar Davlat
xizmatlari markazi tomonidan

2025-yil “18” avgustda

2916340 sonli reestr raqami
bilan

“KELISHILDI”

O‘zbekiston Respublikasi
Maktabgacha va maktab ta’limi
vazirining o‘rinbosari

2025-yil “18” avgust

“TASDIQLAYMAN”

Namangan davlat pedagogika
instituti rektori

B.E.Xusanov

2025-yil “18” avgust

NAMANGAN DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTINING USTAVI

TOSHKENT – 2025

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Namangan davlat pedagogika instituti (keyingi o‘rinlarda – Institut) O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 21-iyundagi “Pedagogik ta’lim sifatini oshirish va pedagog kadrlar tayyorlovchi oliy ta’lim muassasalari faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-289-son qaroriga muvofiq tashkil etilgan. Pedagogik kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2025-yil 28-apreldagi PF-73-son Farmoniga asosan Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi tizimiga o‘tkazildi.

Mazkur Ustav (keyingi o‘rinlarda – Ustav) Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligining 2025-yil 5-avgustdagi 273-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “Pedagogika oliy ta’lim tashkiloti to‘g‘risida” namunaviy nizom asosida ishlab chiqilgan bo‘lib, Institutning maqomi, asosiy vazifalari, huquq va majburiyatlarini, faoliyatini tashkil etish va moliyalashtirish tartibini belgilaydi.

2. Institut yagona konseptual yondashuv asosida pedagogika sohasining rivojlanish istiqbollari va ustuvor vazifalarini, shuningdek, zamonaviy texnika hamda texnologiyalarning rivojlanish tendensiyalarini hisobga olgan holda ehtiyoj yuqori bo‘lgan mutaxassisliklar bo‘yicha amaliy ko‘nikmalarni egallagan pedagogik kadrlar tayyorlash, ta’lim-tarbiya jarayoniga ilg‘or-pedagogik va axborot texnologiyalarini joriy qilish, oliy pedagogik ta’lim tizimi samaradorligini ta‘minlash, doktorantura yo‘nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo‘yicha yuqori malakali kadrlarni tayyorlash, rivojlangan davlatlarning oliy ta’lim muassasalari bilan qo‘shma ta’lim dasturlarini amalga oshirish, to‘lov-shartnoma asosida ikkinchi oliy ta’lim asosida kadrlar tayyorlash, pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish, pedagogika sohasida ustuvor hududiy muammolar bo‘yicha tadqiqotlarni amalga oshirish faoliyatlari bilan shug‘ullanuvchi ta’lim tashkilotidir.

3. Institut O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi tasarrufidagi tashkilot bo‘lib, oliy ta’limning asosiy va qo‘shma ta’lim dasturlarini bajarish bo‘yicha ta’lim faoliyati bilan shug‘ullanadi. Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasining qonunchilik hujjatlariga muvofiq o‘quv, ilmiy-metodik va boshqa faoliyatlarni amalga oshiradi hamda ta’lim xizmatlarini ko‘rsatadi.

4. Institutning o‘zbek, rus va ingliz tillaridagi rasmiy to‘liq (qisqa) nomlanishi haqidagi so‘zlar bir xil ma‘nodagi so‘zlarni anglatadi:

a) davlat tilida:

to‘liq – “Namangan davlat pedagogika instituti” – qisqartmasi (NamDPI);

b) rus tilida:

to‘liq – “Наманганский государственный педагогический институт” – qisqartmasi (НамГПИ);

v) ingliz tilida:

to‘liq – “Namangan state pedagogical institute” – qisqartmasi (NamSPI)

5. Institutda o‘qitish ishlab chiqarishdan ajralgan holda ta’lim olish, ishlab chiqarishdan ajralmagan holda ta’lim olish, masofaviy ta’lim, dual ta’lim, mustaqil ta’lim va qonunchilikda belgilangan boshqa shakllarda amalga oshiriladi.

6. Institut davlat ta'lim muassasasi shaklidagi yuridik shaxs hisoblanadi. U o'zining mustaqil balansiga, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining g'aznachiligida budjet va budjetdan tashqari shaxsiy hisob varaqlariga, shu jumladan, bank muassasalarida valyuta bo'yicha hisob raqamlariga, O'zbekiston Respublikasi Davlat gerbi tasviri tushirilgan va o'z nomi yozilgan muhrga, shtamplar va boshqa rekvizitlarga ega.

7. Institut operativ boshqaruvida o'ziga tegishli mol-mulkka ega va ushbu mol-mulk bo'yicha o'z majburiyatlariga muvofiq javob beradi, o'z nomidan mol-mulk sotib olishi va mulkiy hamda nomulkiy huquqlarni amalga oshirishi, sudlarda da'vogar va javobgar bo'lishi mumkin.

8. Institut o'z faoliyatida O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va qonunlariga, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining qarorlariga, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmonlari, qarorlari va farmoyishlariga, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari va farmoyishlariga, Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi hamda Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi buyruqlariga, boshqa normativ-huquqiy hujjatlarga va mazkur Ustavga amal qiladi.

9. Institut Namangan shahri, Uychi ko'chasi 316-uyda joylashgan, elektron manzili: info@namspi.uz

2-bob. Institutning vazifalari va funksiyalari

10. Har tomonlama rivojlangan, Vatanini qadrllovchi, davlat va jamiyat oldidagi o'z mas'uliyatini his qiluvchi, mamlakat kelajagi uchun vijdonan va halol mehnat qiluvchi, milliy va umuminsoniy qadriyatlarni hurmat qiluvchi, qonunlarga so'zsiz itoat etuvchi hamda xalqaro ta'lim maydonida raqobatbardosh, yuqori malakali, zamonaviy ta'limning tegishli sohalari bo'yicha oliy ma'lumotli mutaxassislarni va ilmiy-pedagog kadrlarni tayyorlash Institutning asosiy maqsadi hisoblanadi.

11. Asosiy maqsaddan kelib chiqqan holda quyidagilar Institutning asosiy vazifalari hisoblanadi:

zamonaviy talablar, ilg'or xalqaro tajriba va mehnat bozori ehtiyojlari asosida yuqori malakali, ijodiy fikrlaydigan, halol kadrlar tayyorlashni ta'minlash;

ta'limning tegishli sohalari bo'yicha talabalarning fundamental, bazaviy, shuningdek, amaliy kasbiy tayyorgarligini ta'minlaydigan o'quv reja va dasturlar asosida bakalavrlar, magistrlar tayyorlash;

ish beruvchilar ehtiyojidan kelib chiqib, talabalarda tanqidiy-tahliliy, kreativ fikrlash va kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish, yangi bilimlarni mustaqil ravishda egallash va ulardan foydalanish ko'nikmasini shakllantirishni ta'minlaydigan o'qitishning zamonaviy shakl va metodlari, pedagogik, innovatsion, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng qo'llash;

fanlarni tanlash imkoniyatini ta'minlagan holda Yevropa kredit tizimini (European Credit Transfer and Accumulation System) joriy etish, shu jumladan

talabalar o'quv yuklamasi hajmini aniqlashning xalqaro shartli birliklarini (kreditlar) o'tkazish va jamlash tizimini qo'llagan holda o'quv jarayonini tashkil etish;

Institutning professor-o'qituvchilar tarkibini yuqori darajada kasbiy pedagogik mahoratga, huquqiy va siyosiy madaniyatga ega mutaxassislar bilan boyitish;

rivojlangan xorijiy davlatlarning etakchi ta'lim va ilmiy muassasalari bilan hamkorlikni, qo'shma huquqiy tadqiqotlarni, professor-o'qituvchilar va talabalar o'zaro almashinuvini faollashtirish;

davlat va xo'jalik boshqaruvi organlari, ta'limning tegishli sohalari hamda boshqa tashkilotlarda amaliy ish tajribasiga ega bo'lgan mutaxassislarni ta'lim jarayoniga keng jalb etish, ularning malakasini oshirishda samarali tizimni yaratish, xorijiy mamlakatlarning yetakchi ta'lim, tadqiqot institutlarining yuqori malakali mutaxassislari o'quv, ilmiy-metodik ishlarni tashkil etish jarayonlariga jalb qilish;

Institut bakalavriat ta'lim yo'nalishlariga xalqaro ta'lim dasturlarini joriy etgan holda xalqaro tajribalar asosida talabalar bilimni baholash;

tegishli ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari bo'yicha o'quv adabiyotlari – o'quv majmualarini, darsliklarni, o'quv qo'llanmalarni yaratish hamda ularni nashrga tavsiya etish, nashr etilganlarni o'quv jarayonlariga tatbiq etish;

milliy ta'lim-tarbiyaning tegishli tarmoqlari bo'yicha ustuvorlikka ega bo'lgan va ehtiyojlardan kelib chiqqan holda ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish va natijalarini amaliyotga tatbiq qilish;

ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlarini amalga oshirish va bu ishlarga talabalarni jalb etish;

o'quv jarayonlarini samarali boshqarish tizimini joriy etish oliy ta'lim tizimini avtomatik boshqarishga qaratilgan tizimlarni joriy etgan holda ochiq, shaffof, subyektivlik va suiiste'molchiliklardan xoli bo'lgan ta'lim muhitini yaratish;

talabalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash, huquqiy, siyosiy madaniyatini va huquqiy ongini oshirish bo'yicha samarali tizimni yaratish, ularda vatanparvarlik, yuksak ma'naviy-axloqiy fazilatlarini, korrupsiyaga muvazirlik tuyg'usini shakllantirish hamda rivojlantirish.

12. Institut o'z vazifalarini amalga oshirish maqsadida quyidagi funksiyalarni amalga oshiradi:

a) zamonaviy talablar, ilg'or xalqaro tajriba va mehnat bozori ehtiyojlari asosida yuqori malakali, ijodiy fikrlaydigan, halol kadrlar tayyorlashni ta'minlash bo'yicha:

davlat ta'lim standartlari asosida mamlakatda o'tkazilayotgan demokratik va huquqiy islohotlar, fuqarolik jamiyatini shakllantirish va zamonaviy xalqaro standartlarning yuksak talablariga javob beradigan, ta'limning tegishli sohalari bo'yicha yuqori malakali kadrlar tayyorlashni tashkil etadi;

huquqiy va siyosiy madaniyatga, amaliy ish tajribasiga, kasbiy va pedagogik mahoratga ega yuqori malakali kadrlarni ta'lim jarayoniga keng jalb etish bo'yicha choralarni ko'radi, shuningdek, tegishli tashkilotlar bilan hamkorlikni amalga oshiradi;

b) ta'limning tegishli sohalarini bo'yicha talabalarning fundamental, bazaviy, shuningdek, amaliy kasbiy tayyorgarligini ta'minlaydigan o'quv reja va dasturlar asosida bakalavrlar, magistrlar tayyorlash bo'yicha:

o'quv rejalar va fan dasturlarini top-300 talikdagi oliy ta'lim muassasalarining tajribalari asosida takomillashtirish;

o'quv jarayonini ta'lim berishning kredit-modul tizimi va innovatsion o'qitish usullarini qo'llagan holda umume'tirof etilgan xalqaro ta'lim standartlari va talablariga muvofiq ishlab chiqilgan hamda talabalarda tizimli tahlil qilish qobiliyati va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan ta'lim dasturlarini joriy qilish;

2 ta STEAM yo'nalishlari laboratoriyalarini tashkil etish choralari ko'rish.

v) ish beruvchilar ehtiyojidan kelib chiqib, talabalarda tahliliy fikrlash va kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish, yangi bilimlarni mustaqil ravishda egallash va ulardan foydalanish ko'nikmasini shakllantirishni ta'minlaydigan o'qitishning zamonaviy shakl va metodlari, pedagogik, innovatsion, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng qo'llash bo'yicha:

talabalarning mustaqil tayyorgarligini chuqurlashtirishni hisobga olgan holda ish beruvchilar ehtiyojidan kelib chiqib, tahliliy fikrlash va kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan, o'quv reja va dasturlar hamda o'quv- metodik materiallarni o'quv jarayoniga joriy qilish;

ilmiy-metodik bazani shakllantirish, ilg'or o'qitish metodikalarini modifikatsiyalash;

o'quv jarayonida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng qo'llash, talabalar, o'qituvchilar va yosh tadqiqotchilarni global axborot va ta'lim resurslaridan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish;

xalqaro tajriba asosida o'quv jarayonlarini samarali boshqarish tizimini (LMS — Learning Management System) joriy etish.

g) fanlarni tanlash imkoniyatini ta'minlagan holda Yevropa kredit tizimini (European Credit Transfer and Accumulation System) joriy etish, shu jumladan talabalar o'quv yuklamasi hajmini aniqlashning xalqaro shartli birliklarini (kreditlar) o'tkazish va jamlash tizimini qo'llagan holda o'quv jarayonini tashkil etish bo'yicha;

sohaga oid hududiy muammolar va kadrlar buyurtmachilari talablari asosida tanlov fanlar mazmunini ishlab chiqish;

talabalar mustaqil ta'limining ulushini oshirib borish hamda topshiriqlarni aniq pedagogik vaziyatlarga yo'naltirish;

ijobiy xalqaro tajribani kengroq qo'llash, shu jumladan, talabalar o'quv yuklamasi hajmini aniqlashning shartli birliklari (kreditlar)ni o'tkazish va jamlash tizimini qo'llash;

Institut tomonidan o'tkaziladigan tadqiqotlar natijalarini o'quv rejalarini va ta'lim dasturlariga joriy etish uchun fanlarni o'qitish sifati va darajasini oshirishga yo'naltirilgan ilmiy va o'quv-uslubiy materiallar ishlab chiqish;

d) Institutning professor-o'qituvchilar tarkibini yuqori darajada kasbiy pedagogik mahoratga, huquqiy va siyosiy madaniyatga ega mutaxassislar bilan mustahkamlash bo'yicha:

professor-o'qituvchilar tarkibi mehnatini normalashtirishni faqat o'quv xarakteridagi tadbirlarga asoslangan holda mustaqil amalga oshirish hamda pedagogik xodimlar tomonidan ilmiy-metodik, ilmiy-tadqiqot, tashkiliy-metodik, ma'naviy- axloqiy va tarbiyaviy ishlarining bajarilishini rag'batlantirish;

professor-o'qituvchilar tarkibini xorijiy tillarni kamida B2 darajada o'zlashtirishiga erishish;

e) rivojlangan xorijiy davlatlarning yetakchi ta'lim va ilmiy muassasalari bilan hamkorlikni, qo'shma huquqiy tadqiqotlarni, professor-o'qituvchilar va talabalar o'zaro almashinuvini faollashtirish bo'yicha:

tizimli asosda pedagog va ilmiy xodimlarning xorijda malakasini oshirish va stajirovkadan o'tkazish, ilmiy tadqiqotlar olib borish, ta'lim jarayoniga xorijiy mutaxassislarni jalb qilish, shuningdek, talabalarning akademik almashinuvini ta'minlash bo'yicha yetakchi xorijiy ilmiy-ta'lim muassasalari, tahliliy, tadqiqot markazlari, xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikni mustahkamlash.

xalqaro ta'lim dasturlari amalga oshiriladigan tegishli ta'lim yo'nalishlari bo'yicha o'quv majmualarini, qo'llanmalarni yaratish va ularni o'quv jarayonlariga tatbiq etish;

xorijiy hamkorlar bilan birgalikda kadrlarni tayyorlash bo'yicha qo'shma ta'lim dasturlarini (double degree) amalga oshirish, o'quv-ta'lim jarayoniga xorijiy olimlar va mutaxassislarni faol jalb qilish.

Institut xalqaro reytingi va raqobatbardoshligini oshirish maqsadida chet el fuqarolari uchun ta'lim olish imkoniyatini kengaytirish;

j) milliy ta'lim-tarbiyaning tegishli tarmoqlari bo'yicha ustuvorlikka ega bo'lgan va ehtiyojlardan kelib chiqqan holda ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish va natijalarini amaliyotga tatbiq qilish bo'yicha;

davlat va xo'jalik boshqaruvi organlari hamda boshqa tashkilotlar bilan birgalikda ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkil etadi, ularning samaradorligini oshirish va tadqiqotlarning natijalarini amaliyotga keng joriy etish orqali, fan - ta'lim - ishlab chiqarish integratsiyasini ta'minlash;

falsafa doktori (Doctor of Philosophy) va fan doktori (Doctor of Science) ilmiy darajalarini olish uchun dissertatsiya ishlarini zamonaviy talablar, ta'limning ustuvor yo'nalishlariga muvofiqligini ta'minlash bo'yicha tegishli chora-tadbirlarni amalga oshirish;

rivojlangan xorijiy davlatlarning yetakchi ta'lim va ilmiy muassasalari bilan hamkorlikda tadqiqotlarni yo'lga qo'yish, professor-o'qituvchilar va talabalar o'zaro almashinuvini doimiy amalga oshirib borish;

ilmiy-tadqiqot va tajriba ishlarini amalga oshirish hamda bu ishlarga talabalarni jalb etish.

z) o'quv jarayonlarini samarali boshqarish tizimini joriy etish oliy ta'lim tizimini avtomatik boshqarishga qaratilgan tizimlarni joriy etgan holda ochiq, shaffof, subyektivlik va suiiste'molchiliklardan xoli bo'lgan ta'lim muhitini yaratish;

Institutning akademik faoliyati raqamlashtirilgan boshqarish tizimi (Learning management system) orqali yo'lga qo'yish va mazkur tizim "Oliy ta'lim jarayonlarini boshqarish" (HEMIS) platformasi bilan integratsiya qilingan holda

ochiq, shaffof, subyektivlik va suiiste'molchiliklardan xoli bo'lgan ta'lim muhitini yaratish;

o'z oldida turgan vazifalarni bajarish maqsadida zamonaviy o'quv va moddiy-texnik bazani yaratadi, o'quv, ilmiy-tadqiqot bo'linmalarini, kafedralarni o'qitishning zamonaviy texnik vositalari, axborot kommunikatsiya tizimlari va dasturiy majmualari bilan ta'minlash.

i) talabalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash, huquqiy, siyosiy madaniyatini va huquqiy ongini oshirish bo'yicha samarali tizimni yaratish, ularda vatanparvarlik, yuksak ma'naviy-axloqiy fazilatlarini, korrupsiyaga murosasizlik tuyg'usini shakllantirish hamda rivojlantirish bo'yicha:

O'zbekiston Respublikasining ilmiy va ijodiy salohiyatini rivojlantirishga qodir mutaxassislarni tayyorlashda yuksak iste'dod sohiblariga bilimning tegishli sohalari va fanning aniq yo'nalishlari bo'yicha o'z qobiliyatlarini namoyon etish hamda rivojlantirish, o'zlaridagi noyob iste'dodni ro'yobga chiqarish uchun imkoniyatlar yaratish;

talabalarni jamiyatning to'laqonli a'zosi, vatanparvar, vijdonan va halol mehnat qiluvchi, o'z kasbining yetuk mutaxassisi bo'lib yetishishi uchun kompleks chora tadbirlarni amalga oshirish;

talabalarining darsdan bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazishlariga ko'maklashish, ularda milliy g'urur, vatanparvarlik va fidoiyluk tuyg'ularini shakllantirish choralari ko'rish;

ma'naviy, madaniy, milliy qadriyatlarni keng targ'ib qilish, kitobxonlikni rivojlantirish, talabalarni milliy va jahon adabiyoti durdonalariga qiziqishini oshirish hamda dunyoqarashini shakllantirishga yo'naltirilgan tadbirlarni amalga oshirish.

3-bob. Institutning talabalari, tinglovchilari va izlanuvchilari

a) Talabalar:

13. Institutga talabalarni qabul qilish O'zbekiston Respublikasi ta'lim muassasalariga o'qishga qabul qilish bo'yicha Davlat komissiyasi tomonidan kirish imtihonlari (test sinovlari, kasbiy (ijodiy) imtihon, yozma imtihon) natijalariga ko'ra to'plangan ballarning reyting tizimi bo'yicha amalga oshiriladi.

Institutga qabul barcha uchun (grant, to'lov-kontrakt bo'yicha) teng huquqlilik, yagona qabul qoidolari va yagona tanlov asosida amalga oshirilib, test sinovlari va kasbiy (ijodiy) imtihonlarda eng yuqori ball to'plagan abituriyentlarning davlat grantlari bo'yicha birinchi navbatda qabul qilinish huquqi ta'minlanadi. Qolgan abituriyentlar test ballari ketma-ketligi asosida belgilangan to'lov-kontrakt kvotalari doirasida qabul qilinish huquqiga egadirlar. Qonunchilikka muvofiq test sinovlarisiz muayyan imtiyoz asosida o'qishga qabul qilish o'rnatilgan tartibda amalga oshiriladi.

Xorijiy fuqarolarni o'qishga qabul qilish amaldagi qonunchilikka binoan amalga oshiriladi.

Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 24-sentyabrdagi 606-son qarori bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalarida ikkinchi va

undan keyingi ta'limni olish tartibi to'g'risida"gi Nizomga muvofiq, oliy ma'lumotga ega bo'lgan shaxslar Institutga ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish uchun to'lov-kontrakt (shartnoma) asosida o'qishga qabul qilinishi mumkin.

Ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish uchun abituriyentlar qabulini Institut qabul komissiyasi amalga oshiradi.

Qo'shma ta'lim dasturlari asosida kirish sinovlarini muvaffaqiyatli topshirgan hamda to'lov-kontrakt kvotalari doirasida to'lov-kontrakt shartlarini bajargan abituriyentlar o'qishga qabul qilinish huquqiga egadirlar.

Institut rektorining buyrug'i bilan o'qishga qabul qilingan shaxs Institutning talabasi hisoblanadi.

14. Talabalar quyidagi huquqlarga ega:

fan, texnika, zamonaviy texnologiyalar taraqqiyoti va yutuqlariga mos bilim olish;

Institutning axborot resurs markazida mavjud bo'lgan kitoblar, davriy nashrlar, elektron ta'lim vositalaridan belgilangan tartibda bepul foydalanish;

bepul maslahatlar va tavsiyalar olish;

auditoriyalar, ta'lim jarayoniga oid vositalardan o'rnatilgan tartibda bepul foydalanish;

ta'lim jarayoni samaradorligi va ta'lim sifatini oshirish yuzasidan o'z taklif-mulohazalarini, tanqidiy fikrlarini belgilangan tartibda Institut, fakultet va kafedra rahbariyatiga bildirishga va ularni ko'rib chiqilishini talab qilish;

Institut va fakultet miqyosida o'tkaziladigan ommaviy tadbirlarda ishtirok etish;

ilmiy tadqiqot ishlarining barcha turlarida, ilmiy konferensiyalar, simpoziumlarda ishtirok etish, ularning natijalarini nashr etish va bu haqda axborotlar berish;

Institutda qonuniy ravishda faoliyat yuritayotgan jamoat birlashmalariga a'zo bo'lish va ular ishida qatnashish;

o'qishdan tashqari vaqtlarda ma'naviy-ma'rifiy, obodonlashtirish, ko'klamzorlashtirish va boshqa qonunchilikka zid bo'lmagan jamoat ishlarida ishtirok etish;

o'qishdan bo'sh vaqtlarida Institutning o'zida, shuningdek, boshqa joylarda mehnat qonunchiligiga muvofiq ishlash;

yetakchi xorijiy ta'lim muassasalarida akademik almashinuvda ishtirok etish.

Talaba sifatli va yuqori saviyada bilim olishi, tanlagan ixtisosligi bo'yicha yuqori malakali mutaxassis bo'lib etishish uchun zarur bo'lgan qonunchilik hujjatlariga zid bo'lmagan boshqa huquqlardan foydalanishi mumkin.

Talaba o'z huquqlarini suiiste'mol qilmasligi, bu huquqlardan o'zga shaxslar manfaatiga zid maqsadlarda foydalanmasligi shart.

15. Talabalarining majburiyatlari quyidagilar:

o'quv reja va dasturlar talablarini belgilangan muddatlarda bajarish hamda bilimlarni egallash;

mazkur Ustav, Institut ichki tartib-qoidalari, Odob-axloq kodeksi, Talabalar turar joyi qoidalari va korrupsiyaga qarshi kurashish dasturiga rioya etish;

Institut binolari va uning boshqa mol-mulklarini asrab-avaylash, to'lov-kontrakt bo'yicha majburiyatlarini o'z vaqtida bajarish;

Vatanga va xalqqa halol xizmat qilishga tayyor, yuqori bilimli mutaxassis bo'lib etishish uchun puxta bilim olish, o'z kasbiy salohiyatini rivojlantirish;

ta'lim olish jarayonida jamiyatning axloqiy tamoyillariga, ma'naviy qadriyatlariga, qonun talablariga, o'zaro munosabatlarning yuksak talablariga javob beruvchi qoidalarga qat'iy amal qilish;

tanlagan ixtisosligi bo'yicha chuqur nazariy bilim olish va amaliy ko'nikmalarga ega bo'lish;

o'quv jarayoni talablariga bo'ysunishi, o'quv mashg'ulotlarini uzrli sababsiz qoldirmaslik, darslarga kech qolib kelmaslik, dars mashg'ulotlari yakunlanmasdan avval ketib qolmaslik;

ta'lim jarayoni bilan bog'liq vazifalarni o'z vaqtida va sifatli bajarish, o'qituvchilarning fanni o'zlashtirish bilan bog'liq topshiriqlarini o'z vaqtida va talab darajasida bajarish, mashg'ulotlarga zarur o'quv qurollari bilan kelish;

tegishli kafedra va fakultet bilan mustahkam aloqada bo'lish, fakultet rahbariyatining qonuniy topshiriqlarini o'z vaqtida bajarish;

bilimlarni egallashda tashabbus va g'ayrat ko'rsatish, loqaydlikka yo'l qo'yimaslik;

barcha bilan xushmuomalada bo'lish;

Institut mol-mulklariga ehtiyotkor va tejamkor munosabatda bo'lish, ularga qasddan yoki ehtiyotsizlikdan ziyon etkazmaslik, ziyon etkazilgan taqdirda moddiy zarar o'rnini o'rnatilgan tartibda qoplash, moddiy ashyolarni auditoriyadan yoki binodan tashqariga ruxsatsiz olib chiqmaslik;

bino ichida, yo'laklarda, auditoriyalarda sanitariya qoidalariga rioya qilish, ifloslantirmaslik, alkogol va tamaki mahsulotlarining tarqatilishi va iste'mol qilinishiga yo'l qo'yimaslik;

kiyinish madaniyatiga rioya qilish, xususan tashqi ko'rinish va yomon xulq-atvor bilan boshqalardan ajralib turmaslik, axloq-odob normalariga so'zsiz bo'ysunish;

o'quv mashg'ulotiga kelmagan holatda (shu jumladan, kasalligi tufayli) uch kundan kechikmasdan bevosita o'zi yoki birlashtirilgan tyutori orqali dekanatni tegishli ravishda, xususan, yozma tarzda xabardor qilish, qatnashmaslik sabablarini ko'rsatish;

xorijiy tashkilotlar grantlarida qatnashgan taqdirda bu haqda fakultet dekanini xabardor qilish, grant bilan bog'liq holda chet elga jo'nab ketishdan avval o'rnatilgan tartibda ruxsat olish;

o'z ilmiy, ma'naviy-axloqiy, g'oyaviy-siyosiy saviyasini muntazam oshirib borish, mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sohalaridagi islohotlar va yangilanishlardan xabardor bo'lish;

o'quv intizomiga, Institut kengashi qarorlari, rektor buyruqlari hamda ta'lim tizimiga doir normativ-huquqiy hujjatlarda qo'yilgan maqsad va vazifalarga, shuningdek, o'zining majburiyatlariga rioya etish.

Talabalarga qonun hujjatlariga muvofiq boshqa majburiyatlar ham yuklanishi mumkin.

16. Institut hududida talabalarga quyidagilar taqiqlanadi:

alkogol va tamaki mahsulotlarini tarqatish va iste'mol qilish;

milliy, irqiy, diniy adovatni targ'ib qiluvchi har qanday shakldagi materiallarni tayyorlash, saqlash, tarqatish va targ'ib qilish;

Institut binolari va hududidagi moddiy-texnik, boshqa mol-mulkka zarar etkazish;

o'qish vaqtida Institut ma'muriyati ruxsatisiz chet el davlatlariga borish.

17. O'qish davrida o'quv va ilmiy-tadqiqot faoliyatida yuqori ko'rsatkichlarga ega bo'lgan talabalar Institutning budjetdan tashqari mablag'lari, shuningdek, xalqaro va xorijiy tashkilotlar grantlari hisobiga hamda Institutning xorijiy hamkorlar bilan shartnomalari asosida etakchi xorijiy ta'lim oliy ta'lim tashkilotlariga talabalarning akademik almashinuvi doirasida o'qishga yuborilishi mumkin.

Talabalarning akademik almashinuvini ta'minlash bo'yicha etakchi xorijiy ta'lim oliy ta'lim tashkilotlari bilan hamkorlikni mustahkamlash maqsadida Institutda xorijiy mamlakatlarning talabalari ham o'z o'qishini davom ettirishi mumkin.

18. Davlat granti va to'lov-kontrakt asosida o'qitishning ishlab chiqarishdan ajralgan shaklida ta'lim olayotgan talabalar Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan tartib va miqdorda stipendiya bilan ta'minlanadilar (xorijiy talabalar bundan mustasno).

Talabalar O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va nomli davlat stipendiyalari va Institutning maxsus stipendiyalarini olish huquqiga egadirlar.

19. Harbiy xizmatni o'tash, salomatligini tiklash, homiladorlik va tug'ish, shuningdek bolalarni parvarish qilish, oilasining betob a'zosini (otasi, onasi yoki ularning o'rnini bosuvchi shaxslar, turmush o'rtog'i, farzandi) parvarish qilish uchun talabaga akademik ta'til berilishi mumkin. Ushbu ta'tilni berish tartib-qoidalariga O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 3-iyundagi 344-sonli qarori bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalari talabalariga akademik ta'til berish to'g'risida"gi Nizomda belgilangan.

20. O'zbekiston Respublikasi qonunchilik hujjatlariga muvofiq kunduzgi o'quv shaklida ta'lim olayotgan talabalarga Institutda o'qiyotgan vaqti davomida harbiy xizmatga chaqirish muddatini kechiktirish imkoni beriladi.

21. Institutning talabalar turar joyi sig'imidan kelib chiqqan holda muhtoj talabalar Institut talabalar turar joylaridan sanitariya me'yorlari va qoidalariga javob beradigan joy bilan ta'minlanadi.

Talabalar turar joyi uchun to'lov talabalar turar joylarida kommunal-maishiy xizmatlar uchun to'lovlarni inobatga olib, Institut Kengashi tomonidan belgilanadi.

Turar joyga muhtoj talabalar mavjud bo'lgan holda, Institutning talabalar turar joylari maydonidan boshqa maqsadlarga foydalanish (ijaraga berish, boshqa kelishuvlar)ga ruxsat etilmaydi.

Talabalar turar joylari O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Respublika oliy ta'lim muassasalarida talabalarni turar joy bilan qamrab olish darajasini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi 2021-yil 9-sentyabrdagi 563-son Qarori, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Talabalar turar joylarini davlat-xususiy sheriklik shartlari asosida qurish uchun Davlat budjetidan subsidiya ajratish tartibi to'g'risidagi" 2022-yil 6-maydagi 239-son Qarori bilan tasdiqlangan Nizomi hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Ta'lim muassasalari talabalarini turar joy bilan ta'minlash tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 2023-yil 14-avgustdagi 376-son Qaroriga muvofiq tashkil etilgan davlat xususiy sheriklikdagi ikki tomonning kelishuvi asosida faoliyatini olib boradi.

22. Institutdan chetlashtirilgan talaba O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan talabalar o'qishini ko'chirish, qayta tiklash va o'qishdan chetlashtirish tartibi va qoidalari asosida qayta o'qishga tiklanish huquqiga ega.

Institutning talabalari belgilangan tartib va qoidalar asosida boshqa oliy ta'lim muassasalariga o'qishlarini ko'chirish (o'qishga qayta tiklanish) huquqiga ega.

O'zbekiston Respublikasi hududida ta'lim faoliyatini olib borish uchun litsenziyaga ega bo'lgan nodavlat oliy ta'lim muassasalari va boshqa mamlakatlar oliy ta'lim muassasalarining filiallari (markazlar, bo'limlar, o'quv-maslahat punktlari va boshqalar)dan talabalarni Institutga o'qishini ko'chirish (o'qishga tiklash) Bilim va malakalarni baholash agentligining test natijalari hamda tegishli vazirlikning yo'llanma xatiga asosan Institut ichki tartib qoidalariga muvofiq amalga oshiriladi.

Talabalar o'qishini bir oliy ta'lim muassasasidan boshqasiga ko'chirish, qayta tiklash va o'qishdan chetlashtirish tartibi va qoidalari O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilanadi (bundan chet el fuqarolarining o'qishini xorijiy oliy ta'lim muassasalaridan Institutga ko'chirish mustasno).

23. O'zbekiston Respublikasi Hukumati qarorlarida nazarda tutilgan hollardan tashqari, talabalarni o'qish vaqti hisobidan ta'lim jarayoni bilan bog'liq bo'lmagan ishlarga jalb etish man etiladi.

24. Talaba o'ziga yuklatilgan majburiyatlarni buzgan taqdirda unga nisbatan hayfsan va talabalar safidan chetlatish intizomiy jazo choralari qo'llaniladi.

25. Talaba Institutdan quyidagi hollarda chetlashtirilishi mumkin:

a) o'z xohishiga binoan;

b) o'qishning boshqa ta'lim muassasasiga ko'chirilishi munosabati bilan;

v) o'quv intizomini va oliy ta'lim muassasasining ichki tartib-qoidalari hamda odob-axloq qoidalarini buzganligi uchun;

g) bir semestr davomida darslarni uzrli sabablarsiz 74 soatdan ortiq qoldirganligi sababli;

d) o'qish uchun belgilangan to'lov o'z vaqtida amalga oshirilmaganligi sababli (to'lov-kontrakt bo'yicha tahsil olayotganlar uchun);

e) talaba sud tomonidan ozodlikdan mahrum etilganligi munosabati bilan;

j) sud qaroriga ko'ra kirish imtihonlarida belgilangan tartibni buzganligi aniqlanganda (ushbu holatda talabalar safidan chetlashtirilganlar talabalar safiga qayta tiklanmaydi);

z) vafot etganligi sababli.

26. Belgilangan muddatlarda fanlarni o'zlashtira olmagan (akademik qarzдор bo'lgan) talaba Institut rektori buyrug'i bilan kursdan qoldiriladi. Akademik qarzдорligi tufayli kursdan qoldirilgan talaba to'lov-kontrakt asosida o'qishini quyi kursdagi o'quv semestri boshidan boshlashi mumkin.

Shuningdek, Institutda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrdagi 824-son qarori bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida"gi Nizomning 8-bobi qoidalari qo'llaniladi.

27. Institut ma'muriyati tashabbusi bilan ushbu Ustavning 25-bandi "d" kichik bandiga ko'ra talabalarni o'qishdan chetlashtirish talabalar kasaba uyushmasining yozma roziligini inobatga olgan holda (kasaba uyushmasi a'zosi bo'lgan talabalar uchun) amalga oshiriladi. Shuningdek, ushbu Ustavning 25-bandi "v" kichik bandiga ko'ra chetlashtirilayotgan holda, ta'lim muassasasining Yoshlar ittifoqi boshlang'ich tashkiloti bilan ham kelishilishi mumkin.

28. Intizomiy jazoga tortilayotgan talaba o'ziga qo'llanilgan jazo chorasining qonuniyligi va adolatliligi yuzasidan qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda shikoyat bilan Institut rektoriga, Maktabgacha va maktab ta'limi hamda Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga yoki boshqa vakolatli tashkilotlarga murojaat etishi mumkin.

Talabaga nisbatan qo'llanilgan intizomiy jazo yuzasidan ma'lumot uning shaxsiy yig'ma jildida saqlanadi.

Talaba Institutdan chetlashtirilganda, unga shaxsiy hujjatlari, belgilangan shakldagi akademik ma'lumotnoma topshiriladi va ularning nusxasi shaxsiy yig'ma jildida saqlanadi.

Intizomiy jazo choralar talabalarning kasallik yoki ta'tilda bo'lgan vaqti hisobga olinmagan holda xatti-harakat aniqlangandan so'ng bir oydan va xatti-harakat sodir etilganidan so'ng olti oydan kechiktirilmay qo'llaniladi. Talabalar kasallik paytida, akademik ta'til yoki homiladorlik va tug'ish holati bilan bog'liq bo'lgan ta'til paytlarida talabalarga intizomiy jazo choralarini ko'rish taqiqlanadi.

Talaba kasal bo'lganligi o'zi yoki uning ota-onasi tomonidan yozma ariza bilan bevosita dekanatga, odatda, uch kundan kechiktirilmasdan ma'lum qilinadi va tibbiy ma'lumotnomaning aslini taqdim etadi.

b) Tinglovchilar:

29. Institut huzurida pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish bilan shug'ullanuvchi markaz tashkil etilishi mumkin. Unda o'qiyotgan shaxslar tinglovchilar hisoblanadi.

Ushbu markazni muvaffaqiyatli tamomlagan kurs tinglovchilariga qat'iy hisobda turadigan davlat namunasidagi hujjat hisoblanadigan malaka oshirganlik to'g'risidagi sertifikat beriladi.

Kadrlar malakasini oshirish va qayta tayyorlash tartibi, tinglovchilarni o'qitish shartlari, ularning huquq va majburiyatlari tegishli normativ-huquqiy hujjatlar bilan belgilanadi.

c) Tayanch doktorant, doktorant va mustaqil izlanuvchilar:

30. Institutda O'zbekiston Respublikasi Davlat budjeti mablag'lari hisobidan moliyalashtiriladigan, ishlab chiqarishdan ajralgan holda mutaxassislikni chuqur o'rganish va doktorlik dissertatsiyasini tayyorlash hamda himoya qilish maqsadida ilmiy izlanishlar olib borish bo'yicha falsafa doktori (Doctor of Philosophy) va fan doktori (Doctor of Science) ilmiy darajalari izlanuvchilari uchun tashkil etilgan oliy ta'limdan keyingi ta'limda o'qiyotgan fuqaro tayanch doktorant va doktorant hisoblanadi.

Ishlab chiqarishdan ajralmagan holda doktorlik dissertatsiyasini tayyorlash va himoya qilish maqsadida mutaxassislikni chuqur o'rganish va ular tomonidan ilmiy izlanishlar bo'yicha falsafa doktori (Doctor of Philosophy) va fan doktori (Doctor of Science) ilmiy darajalari izlanuvchilari uchun tashkil etilgan oliy ta'limdan keyingi ta'limda o'qiyotgan fuqaro mustaqil izlanuvchi hisoblanadi.

Tayanch doktorant, doktorant va mustaqil izlanuvchilarni o'qitish shakllari va muddatlari, ularni qabul qilish hamda faoliyatini tashkil etish qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladi.

4-bob. O'quv-tarbiyaviy va ilmiy-uslubiy ishlar.

31. Institut mutaxassisligi bo'yicha quyidagi ta'lim turlari asosida o'qitishni amalga oshiradi:

oliy ta'lim;

oliy ta'limdan keyingi ta'lim;

kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish.

Institut oliy ta'limning bakalavriat ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo'yicha yuqori malakali pedagog kadrlar tayyorlanishini ta'minlaydi.

Institutda umumiy o'rta (o'n bir yillik ta'lim), o'rta maxsus (to'qqiz yillik tayanch o'rta va ikki yillik o'rta maxsus ta'lim), boshlang'ich professional ta'lim (to'qqiz yillik tayanch o'rta va ikki yillik boshlang'ich professional ta'lim) olgan shaxslar, shuningdek, O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-sonli Qonuni kuchga kirguniga qadar o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi (to'qqiz yillik umumiy o'rta va uch yillik o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi) olgan shaxslar oliy ma'lumot oladi.

Institut ta'limning asosiy ta'lim dasturlarini ikki bosqichda amalga oshiradi: bakalavriat va magistratura.

Bakalavriat oliy ta'lim yo'nalishlaridan biri bo'yicha chuqurlashtirilgan bilim, malaka va ko'nikmalar beradigan, o'qish davomiyligi kamida uch yil bo'lgan tayanch oliy ta'limdir.

Bakalavr dasturini tugatgan bitiruvchilarga davlat attestatsiyasi yakunlari bo'yicha ta'lim yo'nalishi bo'yicha "bakalavr" darajasi beriladi hamda davlat namunasidagi diplom topshiriladi.

Magistratura tegishli bakalavriat negizidagi aniq mutaxassislik bo'yicha o'qish davomiyligi kamida bir yil bo'lgan oliy ta'limdir.

Magistratura mutaxassisliklarining va ularga muvofiq bo'lgan bakalavriat ta'lim yo'nalishlarining ro'yxati ta'lim sohasidagi vakolatli davlat boshqaruvi organi tomonidan belgilanadi.

Magistr dasturini tugatgan bitiruvchilarga davlat attestatsiyasi yakunlari bo'yicha tayyorlangan muayyan mutaxassislik bo'yicha "magistr" darajasi beriladi va davlat namunasidagi diplom topshiriladi.

Bakalavr va magistrlik davlat namunasidagi diplom uning egalariga kasbiy faoliyat bilan shug'ullanish yoki tanlangan ta'lim yo'nalishiga va mutaxassisligiga muvofiq ta'lim muassasalarining navbatdagi bosqichlarida o'qishni davom ettirish yoki egallagan mutaxassisligi bo'yicha ishlash huquqini beradi.

Oliy ta'limning turli bosqichida asosiy ta'lim dasturlari bo'yicha dastlabki ta'lim olish, ikkinchi oliy ta'lim olish sifatida qaralmaydi.

32. Institutda ta'lim jarayonini tashkil etish, Institut tomonidan ishlab chiqilgan va kasbiy standartlar asosida tasdiqlangan o'quv rejalar, o'quv dasturlari, malaka talablari, Institut rektori (o'quv ishlari bo'yicha prorektor) tomonidan tasdiqlanadigan yillik kalendar o'quv jadvali hamda mashg'ulotlar jadvali bilan tartibga solinadi.

Ta'lim jarayonini maqsadli yo'naltirish yo'li bilan tashkil etish, ya'ni ta'lim shakllari, uslub va vositalarni tanlash yo'li bilan Institut talabalariga oliy ta'limning asosiy kasbiy ta'lim dasturlarini o'zlashtirish uchun zaruriy sharoitlarini yaratib berilishi lozim.

33. Institutda o'quv mashg'ulotlarining quyidagi asosiy turlari belgilangan: ma'ruza, konsultatsiya, seminar, amaliy mashg'ulot, laboratoriya ishi, yakka mashg'ulot (amaliy ijrochilik bilan bog'liq bo'lgan san'at yo'nalishlarida), nazorat ishi, kollokvium, mustaqil ish, amaliyot, kurs loyihasi (kurs ishi), bakalavrlik bitiruv malakaviy ishi hamda magistrlik dissertatsiyasi.

Auditoriya mashg'ulotlarining barcha turlari uchun 80 daqiqalik (tanaffussiz qo'shma ma'ruza) akademik soat belgilangan. O'quv mashg'ulotlari orasidagi tanaffus kamida 10 daqiqa bo'ladi. Bu tartib Institut rektori buyrug'i bilan o'zgartirilishi mumkin.

Institutda kunduzgi ta'lim shaklida tahsil olayotgan 3-4-bosqich talabalari uchun haftalik o'quv mashg'ulotlari "4+2" tartibida, shu jumladan darslarning 4 kuni Institutda, 2 kuni maktabgacha va umumiy o'rta ta'lim muassasalarida amaliyot o'tash tartibida olib boriladi.

Ta'lim va tarbiya olib boriladigan tillar: o'zbek, qoraqalpoq, rus va ingliz tillari hisoblanadi.

34. Institutda kadrlar tayyorlash ishlab chiqarishdan ajralgan va ajralmagan holda olib boriladi.

Institutning asosiy kasbiy ta'lim dasturi doirasida ta'lim olishning barcha shakllari uchun o'rnatilgan tartibda ishlab chiqilgan va belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan davlat ta'lim standarti qo'llaniladi.

35. Institutda o'quv yili ikki semestrda bo'linadi va uning har birida talabalarning o'zlashtirishi kredit-modul tizimida olib boriladi.

Fanlarni o'zlashtirgan talabalarni kursdan kursga o'tkazish fakultet dekanining tavsiyasiga binoan rektor buyrug'i bilan amalga oshiriladi. Talabalarni kursdan kursga shartli o'tkazish mumkin emas.

Institutning ta'lim dasturlarini o'zlashtirish, "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom (ro'yxat raqami 3069, 2018-yil 26-sentabr) va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrda 824-son qarori bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida"gi Nizomiga muvofiq tartibga solinadi.

Institutda bitiruvchilarning yakuniy attestatsiyasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 13-dekabrda 836-son qarori ilovasi bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim tashkilotlari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tartibi to'g'risida"gi Nizom qoidalariga muvofiq amalga oshiriladi.

36. Institutda ilg'or pedagogik va axborot texnologiyalari, ta'limni individuallashtirish va mustaqil ta'lim olish vositalarini, modul tizimi hamda masofaviy ta'lim berishni qo'llash hisobiga mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishga yo'naltirilgan ilmiy-uslubiy ishlar amalga oshiriladi.

37. Institutda oliy ta'limdan keyingi ta'lim doirasida Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi tomonidan tasdiqlangan "Oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlar mutaxassisliklari ro'yxati"ga muvofiq ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlarni tayyorlash, shuningdek, fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasini olish uchun dissertatsiyalar tayyorlash va himoya qilish uchun oliy ta'lim muassasasiga doktorant va mustaqil izlanuvchilarni birlashtirish ishlari amalga oshiriladi.

38. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-avgustda "Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida"gi PF-5789-son Farmoni hamda Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 11-iyulda "Oliy ta'lim tashkilotlari rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 415-son qaroriga muvofiq kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish bo'yicha kasbiy ta'lim dasturlari amalga oshiriladi.

39. Institutda Kengash tomonidan tasdiqlangan mavzular, rejalar bo'yicha bajariladigan ishlarning sifati hamda mehnat xavfsizligi ta'minlangan holda talabalar, magistrantlar, katta ilmiy xodim izlanuvchi va mustaqil izlanuvchilar keng jalb etilib, ilmiy-tadqiqot va ijodiy ishlar olib boriladi.

5-bob. Institutning professor-o'qituvchilari tarkibi, o'quv-yordamchi va ma'muriy-xo'jalik xodimlari (personali)

40. Institutda professor-o'qituvchilar tarkibi, ilmiy xodimlar, muhandislik-texnika, ma'muriy-xo'jalik, ishlab chiqarish, o'quv-yordamchi va boshqa xizmatchilar lavozimlari mavjud.

Professor-o'qituvchilar tarkibiga kafedra mudiri, professor, dotsent, katta o'qituvchi, o'qituvchi (assistent) va o'qituvchi-stajor lavozimlari kiradi.

41. Professor-o'qituvchilar tarkibidagi lavozimlarga ishga qabul qilish O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-iyundagi "Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-3775-son qaroriga muvofiq tegishli kafedraning kengaytirilgan ochiq majlisida pedagog kadrlar va jamoatchilik kengashining a'zolari ishtirokida sinov darsi o'tkazish natijalari bo'yicha ushbu majlisning tavsiyasiga ko'ra, Vazirlar Mahkamasining 2006-yil 10-fevraldagi 20-son qarori bilan tasdiqlangan Oliy talim muassasalariga pedagog xodimlarni tanlov asosida ishga qabul qilish tartibi to'g'risidagi Nizomga muvofiq tanlov asosida mehnat shartnomasi bo'yicha amalga oshiriladi.

42. Institutning professor-o'qituvchilar bilan mehnat shartnomasini tuzish, o'zgartirish va bekor qilish amaldagi mehnat qonunchiligiga muvofiq amalga oshiriladi.

43. Professor-o'qituvchilar va ilmiy xodimlar quyidagi huquqlarga ega:
belgilangan tartibda Institut va fakultet Kengashlariga saylash va saylanish;
Institutning faoliyatiga taalluqli masalalarni muhokama qilishda ishtirok etish;
Institutning axborot-resurs markazi, o'quv va ilmiy bo'linmalarining xizmatlaridan, shuningdek, ijtimoiy-maishiy, tibbiy va boshqa bo'limlar xizmatidan jamoa shartnomasiga muvofiq foydalanish;

o'qitishning uslub va vositalarini tanlash, o'quv va ilmiy jarayonning yuqori sifatini ta'minlovchi ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirish;

Institut rahbariyatining buyruq va farmoyishlari yuzasidan qonunchilikda belgilangan tartibda murojaat qilish;

qonunchilikda belgilangan tartibda tanlovlarda qatnashish, lavozimlarni egallash;

xorijiy hamkasblarning sohaga doir ilmiy va o'quv-uslubiy adabiyotlari bilan tanishish va ular bilan fikr almashish;

nazariy bilimlarini amaliy tajribasini, ilmiy tadqiqot olib borish uslubini, pedagogik mahoratini takomillashtirib borish;

talabalarning ilmiy tadqiqot ishlariga rahbarlik qilish;

ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish, fundamental, amaliy va innovatsiya loyihalari, xorijiy ilmiy loyihalar hamda xo'jalik shartnomalarida ishtirok etish;

darslik va o'quv qo'llanmalar tayyorlash, monografiya va ilmiy maqolalar yozish, ixtiro uchun patent, EHM uchun dasturiy mahsulotlarga guvohnomalar olish;

tasdiqlangan rejaga muvofiq ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish, ilmiy-tadqiqot ishlarining muhokamasida ishtiroq etish va ularning natijalarini ishlab chiqarishga joriy etish, ilmiy ishlar natijalarini nashr etishga tavsiya berish;

ta'lim, fan va ishlab chiqarishning samarali integratsiyasini ta'minlashda qatnashish;

xorijiy yetakchi olimlar, ilmiy markazlar va ta'lim muassasalari bilan xalqaro aloqalarni rivojlantirishda ishtiroq etish;

O‘zbekiston Respublikasining ta’lim sohasiga oid qonunchiligida belgilangan boshqa huquqlardan foydalanish.

44. Professor-o‘qituvchilar va ilmiy xodimlarning majburiyatlari quyidagilardan iborat:

ta’lim to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari, mehnat va texnologiya intizomi, Institut Ustavi, ichki mehnat-tartib qoidalarini, odob-axloq kodeksiga va korrupsiyaga qarshi kurashish dasturiga qat’iy rioya qilish;

o‘zining xizmat vazifalarini vijdonan bajarish va o‘qituvchilik sha’niga dog‘ tushirmaslik;

ish jarayonida muloqat qiladigan Institut xodimlari, talabalari va boshqa shaxslar bilan xushmuomalada bo‘lish;

ish beruvchining qonuniy buyruq va farmoyishlarini bajarish, har yili tasdiqlanadigan shaxsiy reja asosida o‘quv-uslubiy, ilmiy va ma’naviy-ma’rifiy ishlarni o‘z vaqtida va sifatli bajarish, xususan:

a) o‘quv yuklamalari hajmini, o‘quv-uslubiy, ilmiy, o‘quv-tashkiliy ishlarni tasdiqlangan shaxsiy reja asosida bajarish va ma’naviy-ma’rifiy ishlarda ishtirok etish;

b) ilmiy-tadqiqot natijalari bo‘yicha darslik, o‘quv qo‘llanma tayyorlash, o‘quv adabiyot, ilmiy maqolalar, monografiyalar yozish, ixtiro uchun patent, EHM uchun dasturiy mahsulotlarga guvohnomalar olish;

c) ta’lim, fan va ishlab chiqarishning samarali integratsiyasini ta’minlashda qatnashish, talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlariga rahbarlik qilish;

d) tarbiyaviy ishlarni olib borish, talabalar bilan ma’naviy-ma’rifiy ishlarda bevosita ishtirok etish, shu jumladan darsdan tashqari vaqtlarda o‘tkaziladigan tadbirlarda qatnashish;

e) Institut kengashi tomonidan tasdiqlangan kafedrada bajariladigan ilmiy mavzular doirasidagi tadqiqotlarda ishtirok etish;

f) o‘z malakasini uch yilda bir marta oshirish;

mehnatni muhofaza qilish, xavfsizlik texnikasi va ishlab chiqarish sanitariyasiga doir qoidalariga rioya qilish;

Institutning mol-mulkini avaylash, undan oqilona foydalanish;

ish beruvchiga bevosita o‘zining aybi bilan yetkazilgan haqiqiy moddiy zararni qoplash;

Institutning jamoatchilik ishlarida qatnashish;

pedagogik va ilmiy jarayonning samaradorligini ta’minlash;

zamonaviy globallashtirish va demokratiya sharoitida ta’lim oluvchilarning tanlagan yo‘nalishi (mutaxassisligi) bo‘yicha yuksak kasbiy tayyorgarligini, mehnatga bo‘lgan qobiliyatini shakllantirish;

chet tili va axborot texnologiyalaridan savodxonligini oshirib borish asosida kamida bir yoki ikkita xorijiy tilni bilishi;

ta’lim oluvchilarda mustaqil fikrlash, tashabbuskorlik, ijodiy qobiliyatni shakllantirish;

“Ustoz-shogird” tizimida ishtirok etib, o‘ziga biriktirilgan shogirdlar bilan ilmiy, ma’naviy-ma’rifiy, tarbiyaviy ishlarni amalga oshirish;

o'zining odobi, madaniyati, ma'naviy saviyasi bilan o'rnak bo'lish;
kiyinish madaniyatiga rioya etish;
respublikada amalga oshirilayotgan islohotlar va jahonda ro'y berayotgan yangiliklardan xabardor bo'lish;
Institut, fakultet, kafedra tomonidan tashkil etiladigan madaniy, ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarda faol ishtirok etish;
o'zi o'qitadigan fan dasturini muntazam fan va texnika yutuqlari asosida boyitib borish;
darslarni yuqori saviyada o'tish;
fan yo'nalishiga tegishli yangi manbalarni topish va ular bilan talabalarni tanishtirib borish;
har o'quv yili boshlangunga qadar o'zi o'qitadigan fan(lar)ning ishchi o'quv dasturi, kalendar rejasi va reyting nazoratlari jadvalini ishlab chiqish va kafedra majlisida tasdiqlatish;
reyting tadbirlarini o'z vaqtida o'tkazish;
talabalar bilimini xolisona baholash;
yangi pedagogik texnologiyalarni dars jarayonida qo'llash;
ilmiy salohiyat va pedagogik mahoratini oshirish;
talabalar ilmiy-tadqiqot ishlariga rahbarlik qilish;
o'zining mutaxassisligi bo'yicha ishlab chiqarish korxonasi va muassasalarda mavjud muammolar haqida ma'lumot va tasavvurlarga ega bo'lishi hamda ishlab chiqarish jarayonida mavjud muammolarning yechimiga oid tadqiqot mavzusiga ega bo'lish;
olib borayotgan tadqiqot mavzusi asosida o'z yoki hammualliflikdagi ishlanma va texnologiyalarga ega bo'lishi;
mutaxassisligi bo'yicha tayanch oliy ta'lim muassasalari va ishlab chiqarish korxonalarida tegishli muddatlarda malaka oshirib borishi yoki stajirovkadan o'tishi;
oliy ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlarda faol qatnashish.

45. Institut professor-o'qituvchilar tarkibini uch yilda kamida bir marotaba malakasini oshirish kafolatini ta'minlaydi.

46. Institutning ma'muriy-xo'jalik, muhandislik-texnika, o'quv-yordamchi va boshqa xodimlarining huquq va majburiyatlari Institut Ichki tartib qoidalari, Odob-axloq kodeksi, korrupsiyaga qarshi kurashish dasturi va lavozim yo'riqnomalari bilan belgilanadi.

6-bob. Institut faoliyatini tashkil etish va boshqarish

Institutning tarkibi:

47. Institutning tuzilmasiga Oliy ta'lim muassasalari boshqaruv, texnik, xizmat ko'rsatuvchi va o'quv-yordamchi xodimlarining namunaviy shtatlariga (ro'yxat raqami 2859, 2017-yil 21-fevral, 2859-4, 2024-yil 27-dekabr) muvofiq belgilangan tartibda shakllantiriladigan boshqarmalar, bo'limlar, markazlar, fakultetlar, kafedralar, ilmiy va o'quv laboratoriyalari, muzeylar kiradi.

48. Institut fakultetlarini rektor tomonidan tayinlanadigan dekan boshqaradi. Dekan lavozimining o'rindoshlik tartibida egallashga ruxsat etilmaydi.

Fakultet dekani o'z faoliyatida mazkur Ustavga, "Oliy ta'lim muassasasining fakulteti to'g'risida"gi Nizomga amal qiladi.

"Oliy ta'lim muassasasining fakulteti to'g'risida"gi Nizomga muvofiq fakultetda Kengash tashkil etilishi mumkin.

Kengashning tarkibi, vakolatlari, shakllantirish va faoliyatining tartibi "Oliy ta'lim muassasasi fakultetining Kengashi to'g'risida"gi Nizom bilan belgilanadi.

Kafedra faoliyatiga Vazirlar Mahkamasining 2006-yil 10-fevraldagi 20-son qarori bilan tasdiqlangan "Oliy talim muassasalariga pedagog xodimlarni tanlov asosida ishga qabul qilish tartibi to'g'risida"gi Nizomga muvofiq tanlov asosida Institutning kengashi tomonidan saylanadigan mudir rahbarlik qiladi.

Kafedra mudirining vakolatlari va kafedra faoliyatiniig tartibi "Oliy ta'lim muassasasining kafedra to'g'risida"gi Nizom bilan belgilanadi.

49. Institut huzurida yuridik shaxs hisoblangan akademik litsey faoliyat yuritadi.

Institut tasarrufidagi akademik litsey mustaqil yuridik shaxs hisoblanib, o'z faoliyatini O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari va qarorlari, boshqa normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq hamda o'z Ustavi asosida amalga oshiradi.

Institutni boshqarish:

50. Institutni boshqarish O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi hamda ushbu Ustavga muvofiq yakka rahbarlik va oliy ta'lim muassasasining Kengashi orqali jamoatchilik boshqaruvini uyg'unlashtirish tamoyili asosida amalga oshiriladi.

51. Institutni bevosita boshqarish O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 11-iyuldagi PQ-4391-son qaroriga muvofiq, O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining tavsiyasiga ko'ra, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi bilan kelishilgan holda, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan lavozimga tayinlanadigan va lavozimdan ozod etiladigan Institut rektori tomonidan amalga oshiriladi.

Rektor Institut faoliyatiga, shuningdek, Ish reglamenti, Ichki tartib Qoidalari, Odob-axloq kodeksi, "Oliy ta'lim to'g'risida"gi Nizom hamda mazkur Ustavda belgilangan majburiyatlar uchun to'liq mas'uldir.

Rektor O'zbekiston Respublikasi amaldagi qonunchiligiga ko'ra, Institut nomidan ishonchnomasiz ish olib boradi, barcha idoralar, muassasalar, korxonalarda uning vakili sifatida qatnashadi, Institutning mol-mulkiga mas'ullik qiladi, shartnomalar tuzadi, ishonchnomalar beradi, bank muassasalarida Institutning hisob raqamlarini ochadi, moliyaviy mablag'lardan o'rnatilgan tartibda foydalanish bo'yicha farmoyishlar beradi.

52. Institut rektori vakolati doirasida:

Institutning professor-o'qituvchilari, barcha xodimlari, talabalari va boshqa ta'lim olayotganlar uchun majburiy bo'lgan buyruqlar va farmoyishlar chiqaradi va topshiriqlar beradi;

fakultet dekanlari, bo'lim va boshqarma boshliqlari, bosh hisobchini, o'z nomenklaturasidagi boshqa xodimlarni lavozimiga tayinlaydi hamda lavozimdan ozod qiladi va ularning muayyan vazifalari, mas'uliyatlarini belgilaydi;

akademik litsey va texnikumlar faoliyatidagi ishning tashkil etilishi ustidan o'z yo'nalishlari bo'yicha prorektorlar kuratorligi-rahbarligi vazifalarini belgilaydi;

Institut prorektorlari lavozimiga nomzodlarni tavsiya etadi va prorektorlar, dekanlarning muayyan vazifalari hamda mas'uliyatlarini belgilaydi;

Institut xodimlari bilan O'zbekiston Respublikasi mehnat qonunchiligi va Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan tartibda mehnat shartnomalarini tuzadi, o'zgartiradi va bekor qiladi;

Institut tarkibiga kirgan ilmiy tadqiqot, tajriba-eksperimental hamda boshqa tashkilot va bo'linmalarning vazifalarini belgilaydi, ular to'g'risidagi nizomlarni tasdiqlaydi;

Institut xodimlarining lavozim maoshlariga ustamalar va qo'shimchalarni o'rnatilgan tartibda belgilaydi;

kasaba uyushma qo'mitasi yoki Institutning boshqa vakolatli organi bilan kelishgan holda Ichki tartib qoidalari va Odob-axloq kodekslarini tasdiqlaydi;

Institutda Namunaviy shtat birliklariga muvofiq ajratilgan mablag'lar hamda ish haqi fondi, tasdiqlangan Institut xodimlarining soni va lavozim maoshlari, ta'rif setkasi doirasida Institut professor-o'qituvchilari tarkibi va Institutning boshqa xodimlarining shtat birligini tasdiqlaydi hamda lavozim maoshlarini belgilaydi;

Institut Kengashining tavsiyasiga ko'ra o'rnatilgan tartibda tegishli normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq fakultetlarni, kafedralarni ochish yoki yopish qarorlarini tasdiqlaydi. "Oliy ta'lim muassasasi kafedrasi to'g'risida"gi namunaviy nizom talablaridan kelib chiqqan holda Institut Kengashining tavsiyasiga ko'ra, kafedralar tashkil etiladi yoki tugatiladi.

O'zbekiston Respublikasi mehnat qonunchiligi hamda ta'lim jarayonini boshqarish bo'yicha qonun hujjatlariga muvofiq va vakolatli organlar tomonidan belgilangan boshqa vazifalar ijrosini ta'minlaydi.

Institut rektoriga o'zi ishlayotgan oliy ta'lim muassasasi va undan tashqarida haq to'lanadigan boshqa rahbarlik lavozimida (ilmiy va ilmiy-metodik rahbarlikdan tashqari) o'rindoshlik bo'yicha ishlashga ruxsat etilmaydi. Rektor o'z vazifalarini o'rindoshlik bo'yicha bajarishi mumkin emas.

53. "Oliy ta'lim to'g'risida"gi Nizomga muvofiq, Institut faoliyatining asosiy masalalarini ko'rish uchun Kengash tashkil etiladi.

Kengash tarkibiga rektor, prorektorlar, fakultetlar dekanlari hamda kafedralar mudirlari, bo'lim boshliqlari, Institut xodimlari, kasaba uyushmasi kengashi vakillari kiradi. Rektor Kengash raisi hisoblanadi. Kengashning boshqa a'zolari umumiy majlisda yashirin ovoz berish yo'li bilan saylanadi.

Professor-o'qituvchilar tarkibidan Kengashga saylanadiganlar soni rektor buyrug'i bilan belgilanadi.

Kengashning vakolati, uni saylash va faoliyat yuritish tartibi O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasasining Kengashi to'g'risida"gi namunaviy Nizom bilan belgilanadi.

54. Institutda falsafa doktori (Doctor of Philosophy) va fan doktori (Doctor of Science) ilmiy darajalarini beruvchi Ilmiy kengashlar faoliyati tashkil etilishi mumkin.

7-bob. Jamoat tashkilotlari

55. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi PQ-3775-son qaroriga muvofiq Institutda samarali jamoatchilik nazoratini joriy etish maqsadida talabalar, ota-onalar, Yoshlar ittifoqining muassasadagi faollari, kadrlar buyurtmachilari, professor-o'qituvchilar hamda fuqarolik jamiyati institutlari vakillaridan iborat tarkibda Jamoatchilik kengashi tashkil etiladi.

Jamoatchilik kengashlarining asosiy vazifalari:

ta'lim sifati, professor-o'qituvchilarning bilimi va pedagogik mahorati, talabalarga yaratilgan shart-sharoitlar ustidan tizimli ravishda monitoring o'rnatish;

Institutga professor-o'qituvchilar tarkibiga ishga qabul qilinayotgan nomzodlar bo'yicha tavsiyalar berish;

talabalarning murojaatlarini ko'rib chiqish, ularning pedagog kadrlar haqidagi fikrini to'liq o'rganish maqsadida ijtimoiy so'rovlar o'tkazish;

Institutdagi ta'lim jarayonini takomillashtirish bo'yicha takliflar tayyorlash va Institutning tegishli kengashi muhokamasiga kiritish.

56. Institutda kasaba uyushmasi va boshqa jamoatchilik tashkilotlari faoliyat ko'rsatadi.

Professor-o'qituvchilar va xodimlarning mehnat huquqi va manfaatlarini himoya qilish maqsadida kasaba uyushmasi markaziy kengashi hamda ularning Institutda saylangan vakili amaldagi qonunchilik asosida o'z ish faoliyatini olib boradi.

8-bob. Institutni moliyalashtirish, moddiy-texnik ta'minlash, xodimlar mehnatiga haq to'lash va ularni moddiy rag'batlantirish

57. Institutga ushbu Ustavda nazarda tutilgan faoliyatni amalga oshirish maqsadida operativ boshqarish huquqi bilan davlat (ta'sischi) tomonidan binolar, inshootlar, mulkiy majmualar, Institutning pasportiga muvofiq asbob-uskunalar, shuningdek, iste'mol, ijtimoiy, madaniy va boshqa maqsadlar uchun zarur bo'lgan mulklar birlashtirilgan.

Institutga ajratilgan yer uchastkalari unga operativ boshqarish (ijara, tekin foydalanish) huquqi asosida birlashtirilgan.

Institutning mulki Institut xodimlari o'rtasida taqsimlanishi mumkin emas.

Institut mol-mulkni ijaraga oluvchi va mol-mulkni ijaraga beruvchi sifatida faoliyat ko'rsatish huquqiga ega. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi, Ijara to'g'risidagi qonun va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan tasdiqlangan "Davlat mulkini ijaraga berish tartibi to'g'risida"gi

Nizomga muvofiq universitet o'ziga birlashtirilgan ijaraga berilishi qonun hujjatlariga zid bo'lmagan davlat mulki va boshqa mol-mulklari Kengashning roziligi bilan tasarruf etish huquqsiz, belgilangan narxlar bo'yicha ijaraga berishni amalga oshiradi.

58. Quyidagilar Institut faoliyatini moliyalashtirish manbalari hisoblanadi:

O'zbekiston Respublikasi Davlat budjeti mablag'lari;

bakalavriat va magistratura talabalari, shuningdek, oliy ta'limdan keyingi ta'limning to'lov-kontrakt shakli asosida o'qitishdan tushadigan mablag'lar;

xorijiy fuqarolarni to'lov-kontrakt shakli asosida o'qitishdan Institut valyuta hisob raqamiga tushadigan xorijiy valyuta mablag'lari;

budjetdan tashqari rivojlantirish jamg'armasi mablag'lari;

davlat ilmiy-texnikaviy dasturlari doirasida o'tkaziladigan grant tanlovlari natijalari bo'yicha fundamental, amaliy va innovatsion tadqiqotlar uchun ajratiladigan mablag'lar;

pullik kurslarni tashkil etish va boshqa turdagi xizmatlarni ko'rsatishdan tushadigan barcha mablag'lar;

xalqaro moliya tashkilotlarining grantlari;

jismoniy va yuridik shaxslarning xayriya ehsonlari va maqsadli badallari;

Institut faoliyatida amalga oshirilgan ilmiy, o'quv va boshqa innovatsion ishlanmalarni tijoratlashtirish, shuningdek, Institutning mol-mulkini ijaraga berishdan, shartnoma asosida qonunchilik hujjatlarida ruxsat berilgan xizmat ko'rsatish orqali tushgan mablag'lar;

qonunchilik hujjatlari bilan taqiqlanmagan boshqa manbalar.

59. Institutning ta'lim faoliyatini moliyaviy ta'minlash davlat grantlari asosida mutaxassislar tayyorlash uchun ajratilgan budjet mablag'lari, davlat tomonidan belgilangan normativlardan kelib chiqqan holda qayta tayyorlash va xodimlarning malakasini oshirish hisobiga ajratilgan mablag'lar, shuningdek, budjetdan tashqari mablag'lar, jumladan talabalar va tinglovchilarni o'qitish uchun belgilangan tartibda olingan to'lov-shartnoma asosidagi mablag'lar va tadbirkorlik tushumlari hisobidan amalga oshiriladi.

60. Institut asosiy faoliyatiga zarar etmaydigan tartibda ta'lim hamda boshqa sohalarda pullik ta'lim va servis xizmatlarini amalga oshirishi mumkin. Institut shug'ullanadigan tadbirkorlik faoliyati uning Ustavida belgilangan vazifalarga mos kelishi kerak.

Institut o'z mulki bilan xo'jalik yurituvchi subyektlar, jamiyatlar va shirkatlarning nizom jamg'armasida qatnashish, pullik ta'lim xizmatlari, konsultatsiyalar va boshqa xizmatlar uchun narxlarni belgilash, soliq va qonunchilikda nazarda tutilgan boshqa majburiy to'lovlardan so'ng qolgan daromadni mustaqil tasarruf etish huquqiga ega.

Institut pullik ta'lim xizmatlari ko'rsatishni budjetdan ajratiladigan mablag'lar hisobidagi ta'lim faoliyati doirasida va uning o'rniga amalga oshirishi mumkin emas.

Institut O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga hamda mazkur Ustavga zid bo'lmagan shartnomalarni tuzish, majburiyatlar va boshqa shartlarni belgilash bo'yicha masalalarni mustaqil hal qiladi.

61. Institut o'z tarkibiga kiradigan tashkilotlarga tegishli ko'chmas mulkni bir tashkilotdan boshqa biriga operativ boshqaruv huquqi asosida o'tkazishiga Davaktiv agentligi bilan kelishilgan holda ruxsat beriladi.

62. Institut ko'chmas mulk obyekti va bo'sh er uchastkalari negizida amalga oshiriladigan davlat-xususiy sheriklik loyihalari to'g'risidagi ma'lumotlarni davlat sherigi tomonidan tegishli bitim tuzilganidan so'ng o'n kun muddatda "Davlat mulki" axborot tizimiga kiritadi.

63. Institutning mol-mulki faqat Vazirlar Mahkamasining qaroriga asosan garovga qo'yilishi mumkin.

64. Institutda lavozim maoshlari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2008-yil 24-iyuldagi "Respublika oliy talim muassasalari xodimlari mehnatiga haq to'lash tizimini takomillashtirish va uni moddiy rag'batlantirishni kuchaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-926-son qarori, Vazirlar Mahkamasining 2008-yil 1-avgustdagi "Respublika oliy ta'lim muassasalari xodimlari mehnatiga haq to'lash tizimini takomillashtirish va uni moddiy rag'batlantirishni kuchaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 164-son qarori va Mehnatga haq to'lashning yagona tarif setkasiga muvofiq belgilanadi. Institut xodimiga lavozim maoshi (stavka) o'z funksional vazifalarini hamda mehnat shartnomasida nazarda tutilgan ishlarni bajarganligi uchun to'lanadi.

Budjetdan tashqari mablag'lar hisobidan qo'shimcha maosh, ustama va boshqa moddiy rag'batlantirish tadbirlarining hajmini Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 27-avgustdagi "Respublika oliy ta'lim muassasalarining professor-o'qituvchilari va boshqa toifadagi xodimlarni budjetdan tashqari mablag'lar hisobidan moddiy rag'batlantirish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi 517-son qaroriga muvofiq Institut mustaqil, moddiy rag'batlantirish fondi doirasida amalga oshiradi.

Budjet mablag'lari hisobidan qo'shimcha ustama va boshqa moddiy rag'batlantirish tadbirlari "Budjet tashkilotlari xodimlarini moddiy rag'batlantirish maxsus fondi to'g'risida"gi (ro'yxat raqami 3561, 2024-yil 22-oktyabr) Nizomda belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

Belgilangan mehnat haqi maxsus ishchi guruh xulosasiga ko'ra faqat uni oshirish maqsadida qayta ko'rib chiqilishi mumkin.

65. Institutda tashkil etilgan jamoat tashkilotlariga faoliyat ko'rsatishlari uchun zarur bo'lgan xonalar ajratiladi.

Institut qoshidagi tibbiyot xonasiga, shuningdek, o'rnatilgan tartibda tashkil etilgan umumiy ovqatlanish tuzilmasiga (oshxona, bufet) isitish, yoritish va suv ta'minoti bilan ta'minlangan xonalar ajratiladi.

Institutning tegishli binolarini ta'mirlash, rekonstruksiya qilish yoki yangilarini qurish, ularning moliyaviy ta'minoti qonunchilikda belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

66. Institutning asosiy vositalarini hamda qurilishi tugallanmagan obyektlarini belgilangan tartibda sotish yoki buzish quyidagi shartlardan biri mavjud bo'lganda amalga oshiriladi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va Vazirlar Mahkamasining hujjatlariga muvofiq sotiladigan obyektlar bundan mustasno:

belgilangan xizmat muddatining tamom bo'lishi (to'liq yaroqsiz deb topilishi);
ularning jismoniy eskirishi, avariya, tabiiy ofatlar, foydalanishning normal sharoitlari buzilishi oqibatida yaroqsiz holga kelishi;

ma'naviy eskirishi;

muassasaning bino qurilishi, kengaytirilishi, rekonstruksiya qilinishi, modernizatsiya qilinishi va qayta tashkil etilishi munosabati bilan bo'shab qolishi.

9-bob. Xalqaro hamkorlik

67. Institut O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-2909-son qarori va 2019-yil 8-oktyabrdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-son Farmoni hamda mazkur Ustavga muvofiq, xorijiy mamlakatlarning ta'lim va ilmiy markazlari, xalqaro jamg'armalar va boshqa tashkilotlar bilan o'zaro manfaatli hamkorlik aloqalarini o'rnatish huquqiga ega.

Institutda chet el fuqarolarini o'qitish, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish, shuningdek, oliy ta'lim muassasasi ilmiy-pedagogik xodimlarining xorijiy mamlakatlarda pedagogik va ilmiy-tadqiqot ishlarini amalga oshirish O'zbekiston Respublikasining vakolatli davlat organlari va xorijiy davlatlarning ta'limini boshqarish bo'yicha tegishli organlari o'rtasida tuzilgan shartnomalar, shuningdek Institutning xorijiy davlatlarning ta'lim va ilmiy markazlari, xalqaro jamg'armalar va boshqa tashkilotlar bilan qonunchilikka muvofiq belgilangan tartibda tuzilgan shartnomalari (bitim, memorandumlari), chet el fuqarolari va xorijiy yuridik shaxslar bilan bevosita tuzilgan shartnomalari asosida amalga oshiriladi.

68. Xalqaro faoliyatni amalga oshirishda Institut quyidagi huquqlarga ega:

O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi bilan kelishilgan holda ta'lim sohasidagi xalqaro nodavlat notijorat tashkilotlariga a'zo bo'lish;

xorijiy davlatlarning ta'lim va ilmiy markazlari, tashkilotlari bilan o'zaro manfaatli hamkorlik qilish yuzasidan shartnomalar (bitim, memorandumlar) tuzish;

xorijiy oliy ta'lim muassasalari va ilmiy markazlaridan yuqori malakali professor-o'qituvchilar va olimlarni dars mashg'ulotlariga, hamkorlikda o'quv adabiyotlari va ilmiy-tadqiqot ishlarini amalga oshirishga jalb etish;

xorijiy hamkorlik ishtirokida Institut tarkibiy bo'linmalari (qo'shma fakultetlar, qo'shma ta'lim dasturlari, markazlar va boshqa bo'linmalar)ni qonunchilikda ko'zda tutilgan tartibda tashkil etish;

Institut professor-o'qituvchilari, xodimlari, doktorantlarini xorijiy mamlakatlarga malaka oshirish va stajirovkaga yuborish, falsafa doktori (PhD) va magistratura dasturlari bo'yicha ta'lim olishlarini ta'minlash;

Institut talabalarini xorijiy mamlakatlarga stajirovka, amaliyot o'tash, konferensiya va tanlovlarga yuborishni ta'minlash;

Institut va xorijiy oliy o'quv yurtlari talabalari, tayanch doktorantlari va doktorantlar, professor-o'qituvchilar va ilmiy xodimlari bilan ikki tomonlama o'zaro almashinuv dasturlarini tashkil etish;

xorijiy fuqarolarni belgilangan tartibda Institutga o'qishga qabul qilish va ularning o'qishlari uchun shart-sharoitlar yaratish.

Institut qonunchilikda belgilangan tartibda xorijiy mamlakatlarning muassasalari va tashkilotlari bilan boshqa yo'nalishlarda ham o'zaro manfaatli hamkorlik aloqalarini o'rnatish huquqiga ega.

69. Institut professor-o'qituvchilari va xodimlari hamda talabalarining chet el xizmat safarlari amaldagi qonunchilik hujjatlari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining tegishli idoraviy normativ-huquqiy hujjatlari asosida amalga oshiriladi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktyabrdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-son Farmonining 5-bandiga muvofiq, ta'lim sifatini yaxshilash borasidagi ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganish va amaliyotga tatbiq etish jarayonlarini jadallashtirish maqsadida Institut rektor va prorektorlarining xorijiy mamlakatlarga xizmat safariga chiqishini Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligini xabardor qilgan holda amalga oshiriladi. Bunda Institut rahbar xodimlari tomonidan xorijiy mamlakatga xizmat safari oldidan asosiy ma'lumotlar, jumladan mamlakat nomi, tashrif maqsadi va rejasi, safar natijalari yuzasidan esa Institut kengashiga amalga oshirilgan ishlar to'g'risida taqdim etilgan hisobot Institut veb-saytiga joylashtiriladi.

70. Xorijiy safarlarga yuborilgan rahbar xodimlar, professor-o'qituvchilar, ilmiy xodimlar va talabalar (bakalavr va magistr) bajarish lozim bo'lgan reja ishlarini bajarmagan va o'z xatti-harakatlari bilan Institut sha'niga putur etkazgan hollarda ularga nisbatan qonunchilik asosida tegishli choralar ko'riladi.

71. Institut tashqi iqtisodiy faoliyatidan tushgan valyuta, moddiy tushumlar qonunchilikka binoan mazkur Ustavda belgilangan Institut faoliyatini moddiy ta'minlash uchun ishlatiladi.

9-bob. Yakuniy qoidalar

72. Institut O'zbekiston Respublikasining qonunchiligida belgilangan tartibda quyidagilarga javob beradi:

ta'lim jarayonida o'quv reja va jadvallarga muvofiq ta'lim dasturlari hajmini to'liq bajarmaganligi;

ta'lim jarayoni vaqtida Institut da ta'lim oluvchilar va xodimlarning hayoti va sog'lig'i;

ta'lim oluvchilar va xodimlarning huquq va erkinliklarining buzilganligi;

amaldagi qonunchilikda nazarda tutilgan boshqa vazifalarni bajarmaganligi.

73. Institut O'zbekiston Respublikasining qonunchiligiga muvofiq qayta tashkil qilinishi yoki tugatilishi mumkin.

74. O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Majburiy ijro byurosi tomonidan Muassasaga operativ boshqaruv huquqi asosida tegishli bo'lgan davlat ko'chmas mulki obyektlarini xatlash va majburiy realizatsiya qilinishi mumkin emas.

75. Ustav O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuniga muvofiq, O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi tomonidan tasdiqlanib, o'rnatilgan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgandan so'ng kuchga kiradi.

Institut tasdiqlangan Ustaviga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining buyrug'i bilan amalga oshiriladi.